



ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudcem JUDr. Vladimírem Gabrielem Navrátilkem ve věci

žalobce: **V. F.**, narozen [datum narození], státní příslušník Ukrajiny
bytem [adresa bydliště]
zastoupen advokátkou JUDr. Veronikou Pupalovou
sídlem Májová 606/35, 350 02 Cheb

proti ;
žalovanému: **Ministerstvo vnitra**
sídlem Nad štolou 936/3, 170 00 Praha 7

o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem žalovaného, spočívajícím ve vrácení žádosti o dočasnou ochranu z 25. 2. 2026, zaevidované pod č. j. OAM-0363927/DO-2026, pro její nepřijatelnost

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žalovanému se nepřiznává náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Vymezení věci.

1. Žalobce je občanem Ukrajiny. Dne 25. 2. 2026 požádal v České republice o dočasnou ochranu ve smyslu zákona č. 65/2022 Sb., o některých opatřeních v souvislosti s ozbrojeným

konfliktem na území Ukrajiny vyvolaných invazí vojsk Ruské federace (lex Ukrajina). Ve formuláři žádosti označil jako stát, na jehož území pobýval 24. 2. 2022, Ukrajinu. Zároveň uvedl, že v minulosti získal dočasnou ochranu v Maďarsku (21. 4. 2022) a ve Slovenské republice (26. 7. 2024), ale obě tyto dočasné ochrany již skončily: v Maďarsku 21. 4. 2023, ve Slovenské republice 4. 3. 2025. Žalovaný ve formuláři nevyplnil žádnou z kolonek obsahujících různé důvody nepřijatelnosti žádosti, ale na její první stranu rukou napsal: „CIZINEC POBÝVÁ V EU NEPŘETRŽITĚ OD 22.01.2022, TUDÍŽ PŘICESTOVAL PŘED ZAČÁTKEM VÁLKY. DLE VLASTNÍHO VYJÁDŘENÍ V ŽÁDOSTI MÁ OD 21.04.2022 DO V MAĎARSKU A OD 26.7.2024 DO NA SLOVENSKU (DOLOŽENO KOPIÍ POTVRZENÍ). ŽÁDOST JE NEPŘIJATELNÁ! NEUDĚLENO!“ Text byl opatřen otiskem razítka s datem 25. 2. 2026 a nečitelným podpisem.

2. Průběh soudního řízení.

2. **Žalobce v žalobě** podané 7. 4. 2026 předeslal, že žalovaný vyhodnotil jeho žádost jako nepřijatelnou podle § 5 odst. 1 písm. f) lex Ukrajina s odůvodněním, že žalobce získal v minulosti dočasnou ochranu v jiném členském státě EU a že ČR učinila prohlášení podle 3 odst. 3 zákona lex Ukrajina. Následně argumentoval, že tato podmínka nemá oporu v právu EU a nelze k ní přihlížet, a odkázal na několik soudních rozhodnutí, jež tento závěr potvrzují, včetně rozsudku NSS č. j. 1 Azs 174/2024-42, č. 4682/2025 Sb. NSS z 3. 4. 2025. Žalobce zdůraznil, že z Ukrajiny utekl před válkou v obavě o svůj život a rozhodl se žít svobodně v ČR, společně se svou rodinou a přáteli. Poukázal též na rozsudek zdejšího soudu 6 A 122/2024 z 28. 5. 2025, jenž měl posuzovat obdobný případ.
3. **Žalovaný ve vyjádření k žalobě** zdůraznil, že vyhodnotil žalobcovu žádost z 25. 2. 2026 jako nepřijatelnou v první řadě z důvodu uvedeného v § 5 odst. 1 písm. b) lex Ukrajina. Žalobce je sice státním občanem Ukrajiny, nicméně k 24. 2. 2022 na území Ukrajiny nepobýval, proto se na něj nemůže vztahovat prováděcí rozhodnutí Rady 2022/382¹ a nesplňuje tak podmínky pro získání dočasné ochrany. Podle otisků hraničních razítek o vstupech a výstupech na území členských států EU v cestovním dokladu č. FN087252, platného od 11. 4. 2018 do 11. 4. 2028, žalobce vstoupil na území 22. 1. 2022 přes hraniční přechod Nagykereki v Maďarsku. Vzhledem k tomu, že v předloženém cestovním dokladu není uveden záznam o opuštění území členských států EU, má žalovaný za to, že jej žalobce od ledna 2022 neopustil a v rozhodné době v Ukrajině nepobýval.
4. Žalovaný však shledal tuto žalobcovu žádost jako nepřijatelnou také z důvodu podle § 5 odst. 1 písm. f) lex Ukrajina. Žalobce dle vlastního vyjádření zachyceného v žádosti získal dočasnou ochranu také v Maďarsku a posléze i ve Slovenské republice. To žalobce osvědčil potvrzením o udělení/prodloužení povolení k pobytu vydané Ministerstvem vnitra Slovenské republiky. Následně žalovaný podrobně vyložil, proč je za této situace vrácení žádosti o dočasnou ochranu v souladu s českým i uniijním právem.
5. **Soud zaslal** vyjádření žalovaného žalobci a vyzval jej, ať **případnou repliku** zašle ve lhůtě 10 dnů, ale žalobce tohoto práva nevyužil. Poslední den lhůty připadl na 13. 5. 2026.

¹ Rozhodnutí Rady (EU) 2022/382, kterým se stanoví, že nastal případ hromadného přílivu vysídlených osob z Ukrajiny ve smyslu článku 5 směrnice 2001/55/ES, a kterým se zavádí jejich dočasná ochrana.

3. Posouzení věci.

6. Žaloba je včasná a přípustná. Lex Ukrajina sice ve svém § 5 odst. 2 vylučuje ze soudního přezkumu vrácení nepřijatelné žádosti cizinci. NSS však v rozsudku 1 Azs 174/2024, č. 4682/2025 Sb. NSS z 3. 4. 2025 potvrdil dřívější judikaturu správních soudů, podle níž vrácení žádosti o dočasnou ochranu ministerstvem z důvodu její nepřijatelnosti podle § 5 odst. 1 lex Ukrajina lze soudně přezkoumat.
7. O žalobě rozhodl soud v souladu s § 51 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, (dále „s. ř. s.“), bez nařízení jednání, neboť žalovaný s tímto postupem souhlasil ve vyjádření k žalobě výslovně a žalobce po poučení soudem konkludentně. Nařídít jednání nebylo třeba ani kvůli dokazování. Soud si uvědomuje, že ve věcech, o nichž vede řízení o ochraně před nezákonným zásahem, žalovaný *zpravidla* nevede spis ve smyslu § 17 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, který by odrážel průběh správního řízení a sloužil jako podklad napadeného správního rozhodnutí, se kterým by se žalobce mohl seznámit dříve než v soudním řízení a reagovat na jeho obsah (srov. rozsudek NSS 10 As 326/2022 z 23. 10. 2023 a rozhodnutí v něm citovaná). Nyní posuzovaná věc však představuje výjimku z tohoto pravidla, jelikož podkladem pro rozhodnutí soudu je výhradně tiskopis žádosti o dočasnou ochranu s jejími přílohami, včetně kopií žalobcova cestovního dokladu, kterou žalobce u žalovaného podal a která se nachází také ve správním spisu předloženém žalovaným. Obsah těchto dokumentů je ostatně oběma účastníkům řízení z povahy věci dobře znám a v průběhu soudního řízení měli možnost se k němu vyjádřit, což také učinili.
8. K vlastnímu věcnému posouzení žaloby soud předeseílá, že ochranu podle § 82 a násl. s. ř. s. může správní soud poskytnout tehdy, jsou-li kumulativně splněny podmínky, aby žalobce byl přímo (1. podmínka) zkrácen na svých právech (2. podmínka) nezákonným (3. podmínka) zásahem, pokynem nebo donucením („zásahem“ v širším smyslu) správního orgánu, které nejsou rozhodnutím (4. podmínka), a byly zaměřeny přímo proti němu nebo v jejich důsledku bylo proti němu přímo zasaženo (5. podmínka). Není-li byt' jen jediná z uvedených podmínek splněna, nelze žalobci ochranu podle § 82 a násl. s. ř. s. poskytnout (srov. rozsudek NSS 2 Aps 1/2005, č. 603/2005 Sb. NSS ze 17. 3. 2008).
9. V projednávané věci jsou splněny první, druhá a pátá podmínka, neboť vrácení žádosti o dočasnou ochranu žalobci pro nepřijatelnost představuje přímý zásah do jeho práv. Při hodnocení tohoto úkonu lze vyjít z existující judikatury, podle které bránění v podání žádosti či její nepřijetí mohou představovat nezákonný zásah (srov. rozsudek rozšířeného senátu NSS 10 Azs 153/2016, č. 3601/2017 Sb. NSS z 30. 5. 2017). Čtvrtá podmínka testu je taktéž splněna. Zbývá tedy posoudit, zda žalovaný postupoval v souladu s právními předpisy, pokud žádost o dočasnou ochranu žalobci vrátil jako nepřijatelnou.
10. Podle § 5 odst. 1 písm. b) lex Ukrajina je žádost nepřijatelná, jestliže je podána cizincem, který není uveden v § 3. V tomto ustanovení jsou vyjmenovány osoby, na něž se zákon (dočasná ochrana) vztahuje. Podle § 3 odst. 1 tak uděluje žalovaný dočasnou ochranu cizincům, na které se povinně vztahuje prováděcí rozhodnutí Rady.
11. Podle § 5 odst. 1 písm. f) lex Ukrajina je žádost nepřijatelná také tehdy, jestliže je podána cizincem, který je nebo byl držitelem dočasné ochrany v jiném členském státě Evropské unie nebo státě uplatňujícím Schengenský hraniční kodex v plném rozsahu, poté, co Ministerstvo vnitra Evropské komisi zaslalo oznámení podle § 3 odst. 3.

12. Z formuláře žádosti o dočasnou ochranu z 25. 2. 2026 vyplývá, že žalovaný ji označil za nepřijatelnou z obou výše předestřených důvodů. Nepoužil sice odkaz na konkrétní zákonné ustanovení, ale z první věty stručného odůvodnění („CIZINEC POBYVÁ V EU NEPŘETRŽITĚ OD 22.01.2022, TUDÍŽ PŘICESTOVAL PŘED ZAČÁTKEM VÁLKY“) je zřejmé, že podle názoru žalovaného žalobce nepobýval k rozhodnému dni (24. 2. 2022) v Ukrajině, ale na území EU. I pokud by soud – hypoteticky – připustil, že formulace ve formuláři žádosti není pro určení tohoto důvodu nepřijatelnosti dostatečně konkrétní, tak i ty poslední pochybnosti o postupu žalovaného odpadly spolu s vyjádřením žalovaného k žalobě, v němž žalovaný tento důvod označil výslovně i s odkazem na příslušná ustanovení zákona.
13. Žalobce však v žalobě i v celém průběhu soudního řízení tento tvrzený důvod nepřijatelnosti své žádosti zcela přehlíží a na argumentaci žalovaného ohledně místa svého pobývání k rozhodnému dni nijak nereagoval, a to ani po konfrontaci s vyjádřením žalovaného k žalobě. Žalovaný přitom svůj závěr vystavěl na konkrétních zjištěních a důkazech (otisky razítek v žalobcově cestovním dokladu), jež mají oporu ve spisovém materiálu.
14. Na jednom místě žaloby žalobce uvedl, že z Ukrajiny „uprchl z obav o svůj život“. To by sice mohlo naznačovat, že opustil Ukrajinu až po 24. 2. 2022, ale toto své tvrzení vůbec nijak neodůvodnil, nedoložil a nevysvětlil, proč jsou zjištění žalovaného dovozená z jeho cestovního pasu nesprávná. Patrně se jedná o pozůstatek z jiné formulářové žaloby ve věci dočasné ochrany, kterých žalobcova nynější zástupkyně podává ke zdejšímu soudu značný počet (k dnešnímu dni jde o 253 žalob). To ostatně platí o mnoha dalších částech žaloby, například o údajné obdobné věci 6 A 122/2024, v níž soud vůbec nepřezkoumával nepřijatelnost žádosti o dočasnou ochranu podle § 5 odst. 1 písm. b) lex Ukrajina.
15. Na tomto místě je třeba připomenout, že řízení ve věcech správního soudnictví je ovládáno zásadou dispoziční a koncentrační, ať už jde o kterýkoli žalobní typ (např. rozsudek NSS 5 As 113/2020 z 8. 3. 2021, bod 17, nebo rozsudek zdejšího soudu 10 A 53/2022 z 18. 6. 2024, bod 23). Přestože s. ř. s. neuvádí mezi náležitostmi zásahové žaloby žalobní bod, jako je tomu u žaloby proti rozhodnutí, tak je na žalobci, aby kromě vylíčení rozhodujících skutečností [§ 84 odst. 3 písm. b) s. ř. s.] specifikoval, proč považuje napadený zásah za nezákonný, a právě v tomto rozsahu může soud nezákonnost žalovaného zásahu posuzovat.
16. Žalovaný vrátil žalobci žádost o dočasnou ochranu jako nepřijatelnou ze dvou samostatných důvodů. Žalobce však napadl nezákonnost pouze důvodu podle § 5 odst. 1 písm. f) lex Ukrajina, a na tomto postoji setrval i v průběhu soudního řízení, ačkoli žalovaný ve vyjádření k žalobě výslovně zdůraznil, že mu žádost vrátil jako nepřijatelnou v první řadě z důvodu podle § 5 odst. 1 písm. b) lex Ukrajina. Oprávněnost tohoto důvodu nepřijatelnosti žádosti soud hodnotit nemůže, pokud jej žalobce ani náznakem nezpochybnil. Jinak by totiž přestal být nestranným rozhodčím sporu, ale přebíral by funkci žalobcova advokáta (rozsudek rozšířeného senátu NSS 4 As 3/2008 z 24. 8. 2010).
17. Jelikož jde o dva na sobě nezávislé důvody nepřijatelnosti, postačí pro zákonnost postupu žalovaného existence alespoň jednoho z nich; a důvod podle § 5 odst. 1 písm. b) lex Ukrajina žalobce nezpochybnil

4. Závěr a náklady řízení.

18. Soud shrnuje, že soudní výluka je ve vztahu k důvodům nepřijatelnosti podle § 5 odst. 1 lex Ukrajina v rozporu s evropským právem a nelze ji aplikovat. Proto soud žalobu projednal a

shledal, že není důvodná. Žalovaný označil žalobcovu žádost o dočasnou ochranu za nepřijatelnou ze dvou samostatných důvodů. Žalobce však v žalobě zpochybnil pouze jeden z nich. Zákonost druhého důvodu nepřijatelnosti žádosti tak soud nemohl věcně posoudit, a postup žalovaného spočívající ve vrácení žádosti o dočasnou ochranu jako nepřijatelné žalobci tak obstál. Soud neshledal žalobu důvodnou, a proto ji podle § 87 odst. 3 s. ř. s. zamítl.

19. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalovaný měl ve věci plný úspěch, ale nevznikly mu žádné náklady nad rámec jeho obvyklé úřední činnosti, proto mu soud náhradu nákladů řízení nepřiznal.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, sídlem Moravské náměstí 6, Brno, a to v tolika vyhotoveních (podává-li se v listinné podobě), aby jedno zůstalo soudu a každý účastník dostal jeden stejnopis. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů je stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Jestliže kasační stížnost ve věcech, v nichž před krajským soudem rozhodoval specializovaný samosoudce, svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, odmítne ji Nejvyšší správní soud pro nepřijatelnost (§ 104a odst. 1 s. ř. s.).

Praha 19. května 2026

JUDr. Vladimír Gabriel Navrátil
soudce